

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

28 Μαρτίου 2024, Τεύχος 499

Αποτελεσματικότητα της ελληνικής αγοράς εργασίας

Η εγχώρια δημοσιονομική κρίση είχε σαν αποτέλεσμα την εφαρμογή τριών Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής στα πλαίσια των οποίων ελήφθησαν πλήθος δημοσιονομικών μέτρων που οδήγησαν σε σημαντική μείωση των διαχρονικά υψηλών δίδυμων ελλειμμάτων (δημοσιονομικό έλλειμμα και έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών) αλλά προκάλεσαν σημαντική συρρίκνωση στο ΑΕΠ και μεγάλη αύξηση στο ποσοστό ανεργίας. Το τελευταίο, από μόλις 7,8% το 2008 ανήλθε κατά σχεδόν 20 π.μ. εντός μίας πενταετίας, δηλαδή στο 27,5% το 2013. Έκτοτε περιορίζεται, αν και με βραδύτερο ρυθμό συγκριτικά με την αύξησή του, με αποτέλεσμα το 2023 να κατέλθει στο 11,1%. Η συγκεκριμένη μείωση προήλθε από κυκλικούς λόγους και επιβραδύνεται με την πάροδο του χρόνου καθώς η οικονομία «κλείνει» το παραγωγικό της κενό. Για την περαιτέρω μείωση της ανεργίας όμως, είναι αναγκαία η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας η οποία υφίσταται όταν σε μία οικονομία υπάρχουν ταυτόχρονα άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας οι οποίες δεν καλύπτονται. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα που έχουν οι άνεργοι και στα προσόντα που απαιτεί η αγορά εργασίας. Σκοπός του παρόντος σημειώματος είναι να αναδείξει τη συγκεκριμένη αναντιστοιχία στην ελληνική αγορά εργασίας μέσω της ανάλυσης της καμπύλης UV (unemployment-vacancy), ή καμπύλης Beveridge όπως έχει επικρατήσει να ονομάζεται, και της σχέσης ανάμεσα στο κόστος εργασίας και στο δείκτη κορεσμού.

Η καμπύλη Beveridge δείχνει τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στο ποσοστό ανεργίας (unemployment rate) και το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας (job vacancy rate)¹ σε μία οικονομία. Η κλίση της είναι αρνητική καθώς όταν το ποσοστό ανεργίας είναι χαμηλό ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας είναι υψηλός, και αντίστροφα, όταν το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλό ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας είναι χαμηλός. Όταν η οικονομία αναπτύσσεται τότε η αγορά εργασίας βρίσκεται σε υψηλό σημείο της καμπύλης Beveridge που αντιστοιχεί σε υψηλό ποσοστό κενών θέσεων εργασίας και σε χαμηλό ποσοστό ανεργίας. Αντίθετα, αν η οικονομία είναι σε ύφεση τότε βρίσκεται σε χαμηλό σημείο της καμπύλης που αντιστοιχεί σε χαμηλό ποσοστό κενών θέσεων εργασίας και υψηλό ποσοστό ανεργίας.

Παράλληλα, η θέση της καμπύλης ως προς την αρχή των αξόνων δείχνει το βαθμό αποτελεσματικότητας της αγοράς εργασίας. Αν η αγορά εργασίας είναι αποτελεσματική, δηλαδή οι άνεργοι βρίσκουν ευκολότερα εργασία ή/και οι εργοδότες ευκολότερα εργαζόμενους τότε η καμπύλη βρίσκεται εγγύτερα στη αρχή των αξόνων και σε αυτή την περίπτωση τόσο το ποσοστό ανεργίας όσο

¹ Ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού.

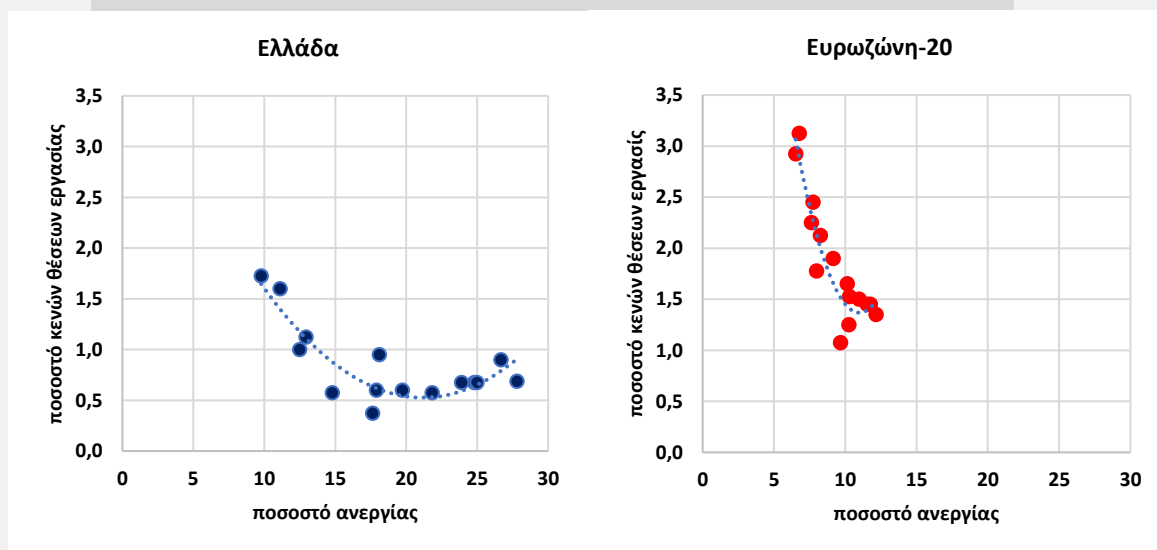
Συγγραφείς

Κωνσταντίνος Πέππας
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
kpreppas@eurobank.gr

και το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας είναι χαμηλά. Αντίθετα, αν η αγορά εργασίας είναι αναποτελεσματική δηλαδή οι άνεργοι δεν βρίσκουν εύκολα εργασία ή/και οι εργοδότες εργαζόμενους, τότε η καμπύλη βρίσκεται σε απόσταση από την αρχή των αξόνων και σε αυτή την περίπτωση το ποσοστό ανεργίας και το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας είναι υψηλά.

Το Διάγραμμα 1 δείχνει τις καμπύλες Beveridge για την Ελλάδα και την Ευρωζώνη οι οποίες κατασκευάστηκαν με τα ετήσια στοιχεία για το ποσοστό ανεργίας και το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας της περιόδου 2009-2023. Κάθε κουκίδα στο διάγραμμα αντιστοιχεί σε ένα συνδυασμό ποσοστού ανεργίας και ποσοστού κενών θέσεων εργασίας ένα συγκεκριμένο έτος. Από το διάγραμμα προκύπτει καταρχάς ότι η καμπύλη για την Ελλάδα έχει ήπια αρνητική κλίση, επομένως υφίσταται ήπια αρνητική σχέση ανάμεσα στο ποσοστό ανεργίας και τις κενές θέσεις εργασίας (συντελεστής συσχέτισης, $-0,62$), όπως προβλέπει η θεωρία, όμως η ηπιότερη αρνητική κλίση της καμπύλης της Ελλάδας συγκριτικά με την κλίση της καμπύλης της Ευρωζώνης, δείχνει ότι τα περισσότερα έτη της περιόδου 2009-2023 η ελληνική αγορά εργασίας χαρακτηριζόταν από υψηλό ποσοστό ανεργίας και χαμηλό ποσοστό κενών θέσεων, επομένως οι άνεργοι δυσκολεύονται να βρουν εργασία. Αντίθετα, στην περίπτωση της Ευρωζώνης η καμπύλη Beveridge έχει εντονότερη αρνητική κλίση (συντελεστής συσχέτισης, $-0,85$) και κατά συνέπεια τα περισσότερα έτη της υπό εξέταση περιόδου το χαμηλό ποσοστό ανεργίας συνδυάζεται με περισσότερες κενές θέσεις εργασίας. Επομένως, η αγορά εργασίας στην Ευρωζώνη είναι αποτελεσματικότερη καθώς οι άνεργοι βρίσκουν ευκολότερα θέσεις απασχόλησης ή/και οι εργοδότες εργαζόμενους. Παράλληλα, η καμπύλη για την περίπτωση της Ευρωζώνης βρίσκεται σε υψηλότερη θέση και πιο αριστερά από την αντίστοιχη καμπύλη της Ελλάδας, επομένως η πρώτη παρουσιάζει συστηματικά χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας και περισσότερες κενές θέσεις εργασίας συγκριτικά με την Ελλάδα. Μια εξήγηση για την παραπάνω εικόνα είναι το υψηλό ποσοστό διαρθρωτικής ανεργίας που υπάρχει στην Ελλάδα και προκαλείται από την αναντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ των προσόντων που έχουν οι υποψήφιοι εργαζόμενοι και αυτών που επιθυμούν οι εργοδότες. Παράλληλα, οι συστηματικά λιγότερες κενές θέσεις εργασίας αποτελούν ένδειξη ότι δεν δημιουργούνται πολλές νέες θέσεις εργασίας στην ελληνική οικονομία.

Διάγραμμα 1: Καμπύλες Beveridge για την Ελλάδα και την Ευρωζώνη (2009-2023)

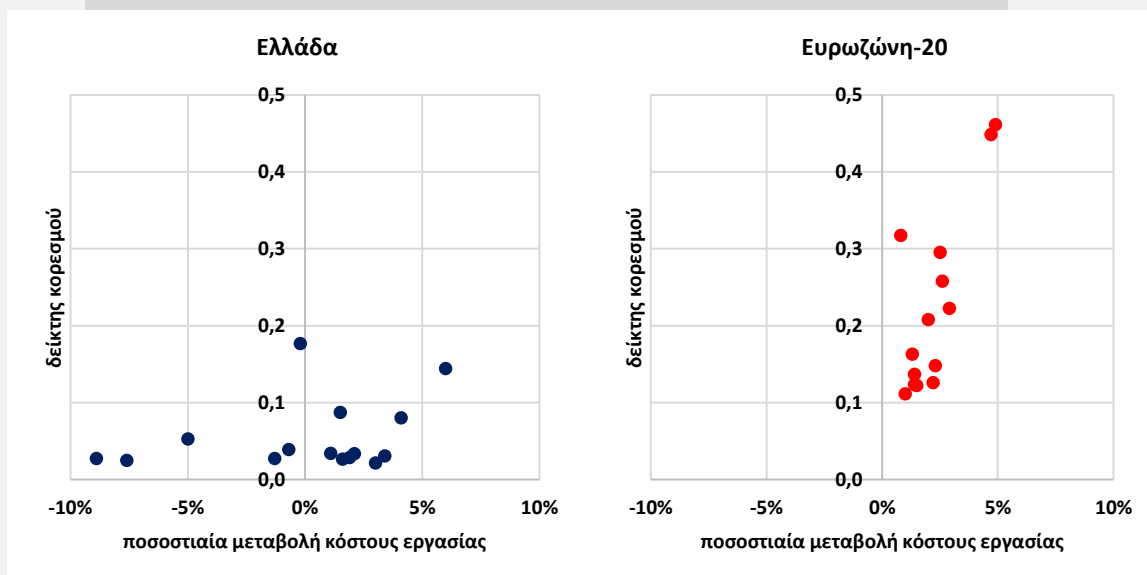

Πηγή: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, **Επεξεργασία στοιχείων:** Eurobank Research

Ακολουθώς εξετάζουμε τη σχέση μεταξύ της μεταβολής του κόστους εργασίας και του δείκτη κορεσμού στην αγορά εργασίας. Ο δείκτης κορεσμού προκύπτει από τον λόγο του ποσοστού κενών θέσεων εργασίας προς το ποσοστό ανεργίας. Αν η αγορά εργασίας είναι αποτελεσματική, τότε η σχέση μεταξύ των δύο μεγεθών είναι θετική, δηλαδή η αύξηση του δείκτη κορεσμού συνεπάγεται αύξηση του κόστους εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, όταν ο δείκτης κορεσμού αυξάνεται τότε δημιουργούνται περισσότερες θέσεις εργασίας προς κάλυψη. Αν αυτές δεν καλυφθούν τότε οι εργοδότες αυξάνουν τους μισθούς – δηλαδή αυξάνεται το κόστος εργασίας – προκειμένου να προσελκύσουν εργαζόμενους ώστε να καλύψουν τις κενές θέσεις εργασίας, οι οποίες αναμένεται να μειωθούν. Αν όμως η αύξηση των μισθών – δηλαδή του κόστους εργασίας – δεν οδηγήσει σε κάλυψη των κενών θέσεων εργασίας, τότε η αγορά εργασίας είναι αναποτελεσματική, δηλαδή παρουσιάζεται διαρθρωτική ανεργία.

Από το Διάγραμμα 2 προκύπτει ότι η συσχέτιση μεταξύ των δύο μεγεθών είναι πιο έντονα θετική στην περίπτωση της Ευρωζώνης (συντελεστής συσχέτισης +0,79) συγκριτικά με την Ελλάδα (συντελεστής συσχέτισης +0,30). Κατά συνέπεια η αύξηση των μισθών από την πλευρά των εργοδοτών προκειμένου να προσελκύσουν τους εργαζόμενους σχετίζεται με υψηλότερο δείκτη κορεσμού κυρίως στην περίπτωση της Ευρωζώνης. Η πιο αδύναμη θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεγεθών στην περίπτωση της Ελλάδας δείχνει ότι ακόμα και όταν οι εργοδότες αυξάνουν τους μισθούς προκειμένου να προσελκύσουν εργαζόμενους οι κενές θέσεις εργασίας δεν μειώνονται εύκολα. Αυτό δείχνει ότι υφίσταται αναντιστοιχία μεταξύ προσόντων που ζητάει η αγορά εργασίας και προσόντων που έχουν οι υποψήφιοι εργαζόμενοι και αποτελεί ένδειξη ότι η αγορά εργασίας εμφανίζει διαρθρωτική ανεργία.

Διάγραμμα 2: Σχέση κόστους εργασίας με δείκτη κορεσμού στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη (2009-2023)

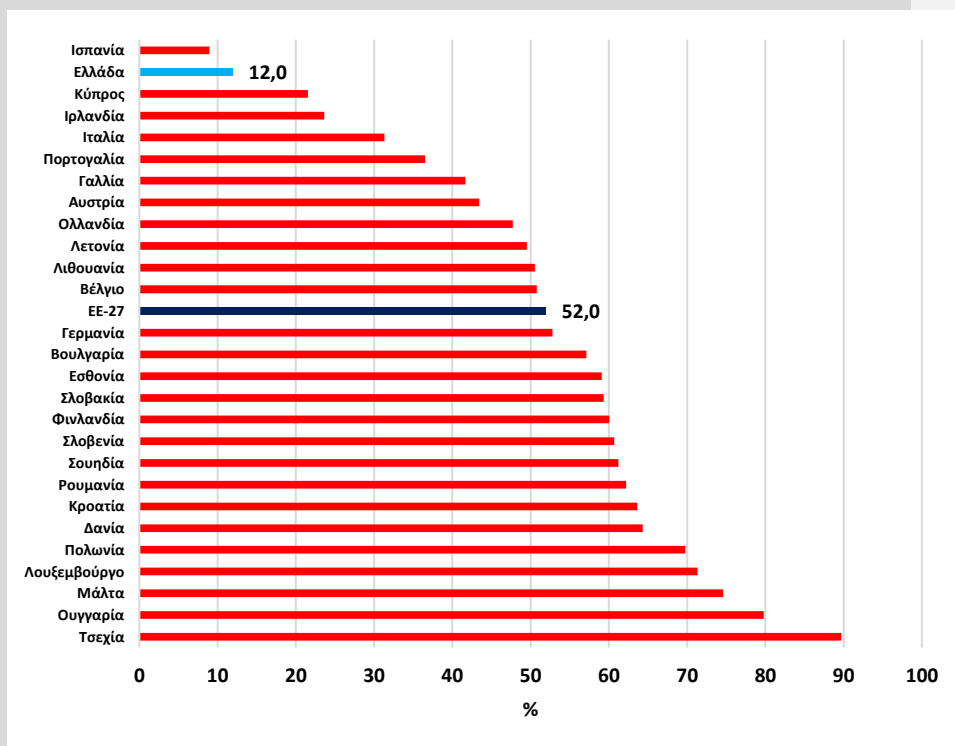

Πηγή: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, **Επεξεργασία στοιχείων:** Eurobank Research

Κατά συνέπεια, από την ανάλυση που προηγήθηκε προέκυψε ότι η αγορά εργασίας στην Ελλάδα είναι σαφώς λιγότερο αποτελεσματική συγκριτικά με την Ευρωζώνη. Διαχρονικά το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα συνδυάζεται με χαμηλό αριθμό κενών θέσεων εργασίας, επομένως οι άνεργοι δυσκολεύονται να βρουν εργασία. Παράλληλα, η χαμηλότερη θέση της καμπύλης Beveridge για την

περίπτωση της Ελλάδας συγκριτικά με την καμπύλη της Ευρωζώνης δείχνει ότι η πρώτη παρουσιάζει συστηματικά υψηλότερο ποσοστό ανεργίας και λιγότερες κενές θέσεις εργασίας συγκριτικά με τη δεύτερη. Σε ό,τι αφορά τη σχέση μεταξύ κόστους εργασίας και δείκτη κορεσμού, προέκυψε εντονότερη θετική συσχέτιση στην περίπτωση της Ευρωζώνης σε σύγκριση με την Ελλάδα. Η ασθενέστερη θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεγεθών στην περίπτωση της Ελλάδας αποτελεί ένδειξη ότι υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ προσόντων που ζητάει η αγορά εργασίας και προσόντων που έχουν οι υποψήφιοι εργαζόμενοι. Ακόμα και όταν οι εργοδότες αυξάνουν τους μισθούς προκειμένου να προσελκύσουν εργαζόμενους οι κενές θέσεις εργασίας στην Ελλάδα δεν μειώνονται εύκολα. Σημειώνεται ότι η αναντιστοιχία δεξιοτήτων στην Ελλάδα αναδεικνύεται και από το δείκτη αντιστοίχισης δεξιοτήτων (skills matching index)² που παράγει το Cedefop.³ Για την περίοδο 2017-2022 η Ελλάδα κατατάσσεται στην προτελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπροστά από την Ισπανία, με βάση τη μέση τιμή του δείκτη για την περίοδο 2017-2022 η οποία ισούται με 12,0 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα έχει φτάσει στο 12,0% της ιδανικής επίδοσης (που είναι ίση με 100) και υφίσταται ένα 88% περιθώριο βελτίωσης.

Διάγραμμα 3: Δείκτης αντιστοίχισης δεξιοτήτων χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μέσος όρος περιόδου 2017-2022)

Πηγή: CEDEFOP, **Επεξεργασία στοιχείων:** Eurobank Research

Κατά συνέπεια υπάρχουν ενδείξεις για δομικές αναντιστοιχίες μεταξύ και προσφοράς και ζήτησης εργασίας οι οποίες δεν μπορούν να ξεπεραστούν εύκολα, αφού η ελληνική οικονομία δεν έχει ακόμα

² Ο συγκεκριμένος δείκτης μετράει την «απόσταση» των χωρών από την ιδανική επίδοση, η οποία λαμβάνει τιμή 100. Η επίδοση κάθε χώρας προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών 15 δεικτών που συγκεντρώνει το CEDEFOP, και προέρχονται από διαφορετικές βάσεις δεδομένων. Αν η βαθμολογία μιας χώρας για το δείκτη αντιστοίχισης δεξιοτήτων είναι 75, τότε η συγκεκριμένη χώρα έχει φτάσει το 75% της ιδανικής επίδοσης.

³ Cedefop: European Centre for the Development of Vocational Training – Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης.

το απαραίτητο τεχνολογικό υπόβαθρο ώστε να προσαρμόζεται γρήγορα στις εξελίξεις της αγοράς εργασίας.

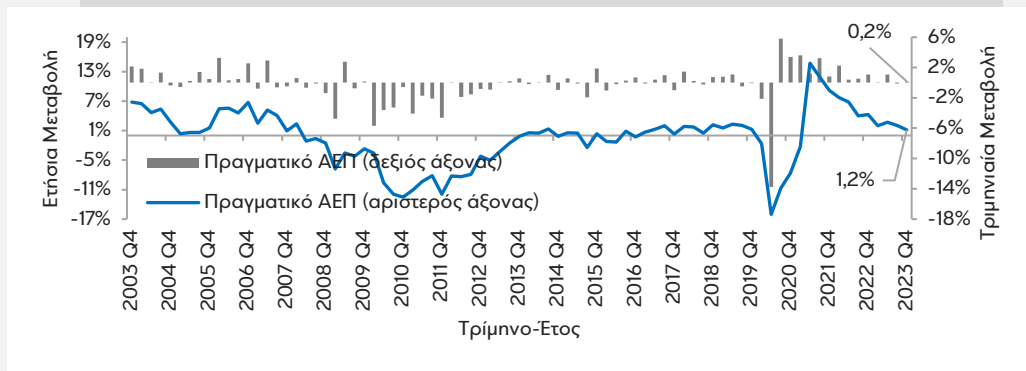
Προκειμένου να μειωθεί ταχύτερα το ποσοστό ανεργίας και να αναπτύσσεται η ελληνική οικονομία σταθερά και μακροχρόνια χρειάζεται ένας συνδυασμός επενδύσεων σε παραγωγικούς τομείς, με έμφαση σε εκείνους που ενσωματώνουν περισσότερη γνώση και τεχνολογία, και ύπαρξης ανθρωπίνου δυναμικού με υψηλές δεξιότητες και γνώσεις. Επομένως, είναι αναγκαίο να υπάρχει καλύτερη αντιστοίχιση των προσόντων με τα οποία εφοδιάζει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα τους αποφοίτους του με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Μόνο έτσι δύναται η τελευταία να γίνει αποτελεσματικότερη, να βελτιωθεί η παραγωγικότητα της εργασίας και να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημα και η κοινωνική ευημερία.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2023 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +1,2% YoY (+2,1% YoY το Q3 2023 και +4,3% YoY το Q4 2022) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +0,2% QoQ (-0,1% QoQ το Q3 2023 και +1,1% QoQ το Q3 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2024 2,3%, 2025 2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

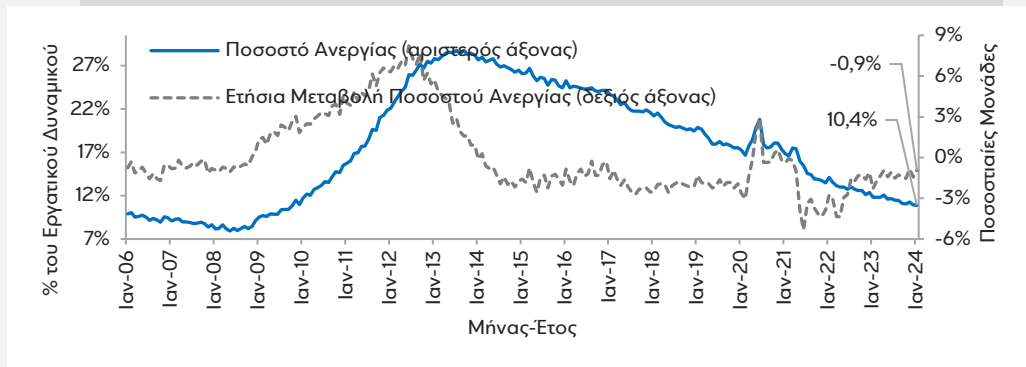
Περίοδος: Q4 2003–Q4 2023
 Στοιχεία: τριμηνιαία
 Μέσος Όρος: -0,3%
 Διάμεσος: +0,6%
 Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)
 Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

Δημοσίευση: 7/3/2023 (προσωρινά στοιχεία)
 Επόμενη: 7/6/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιανουάριο 2024 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,4% (10,4% τον Δεκέμβριο 2023 και 11,3% τον Ιανουάριο 2023) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 10,9% (11,0% τον Δεκέμβριο 2023 και 12,2% τον Ιανουάριο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2024 10,7%, 2025 9,9%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

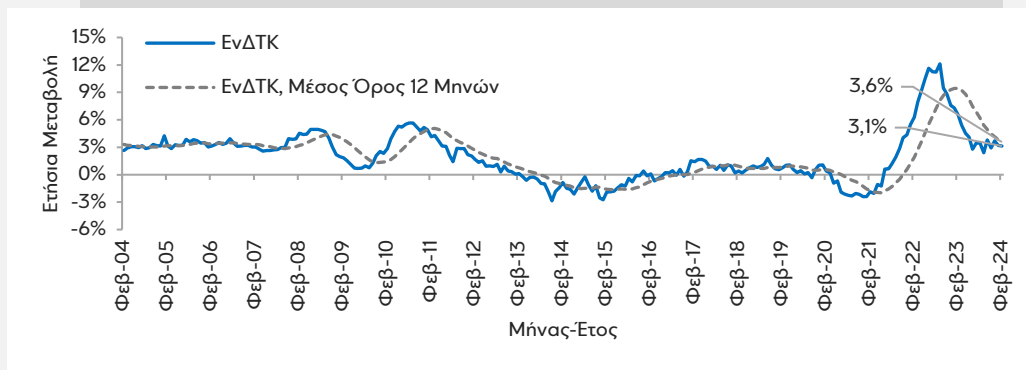
Περίοδος: 1/2006-1/2024
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: 17,2%
 Διάμεσος: 17,2%
 Μέγιστο: 28,3% (11/2013)
 Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας
 ΔΑ = δεξιός άξονας
 ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
 Δημοσίευση: 1/3/2024
 Επομ. δημ.: 1/4/2024

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Φεβρουάριο 2024 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +3,1% YoY (+3,2% YoY τον Ιανουάριο 2024 και +6,5% YoY τον Φεβρουάριο 2023)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 3,6% YoY (3,8% YoY τον Ιανουάριο 2024 και 9,4% YoY τον Φεβρουάριο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2024 2,8%, 2025 2,1%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

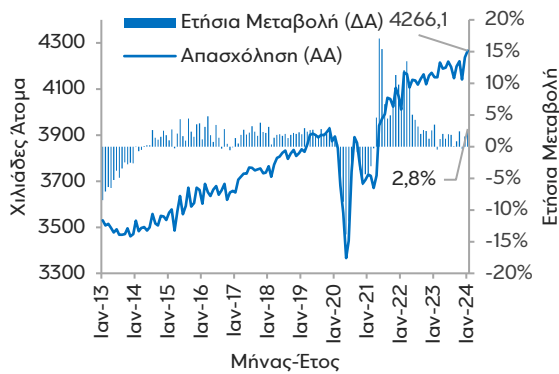
Περίοδος: 1/2004-1/2024
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: +2,0%
 Διάμεσος: +1,6%
 Μέγιστο: +12,1% (9/2022)
 Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 8/3/2024
 Επομ. δημ.: 10/4/2024

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών της Ελληνικής Οικονομίας

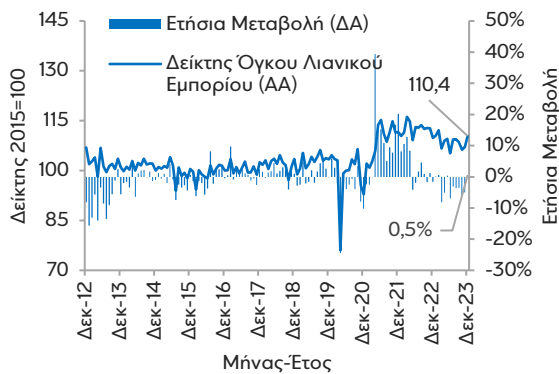
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +2,8% YoY τον Ιαν-24 από +1,6% YoY τον Δεκ-23, +1,3% YoY την περίοδο Φεβ-23 – Ιαν-24 (12Μ) από +5,2% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/4/2024)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 108,4 ΜΔ τον Μαρ-24, +3,5 ΜΔ MoM και +1,9 ΜΔ YoY τον Μαρ-24 από -2,4 ΜΔ MoM και -2,5 ΜΔ YoY τον Φεβ-24 (επόμενη δημοσίευση: 29/4/2024)

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +3,1% MoM και +0,5% YoY τον Δεκ-23 από +0,8% MoM και -5,0% YoY τον Νοε-23, -3,4% YoY την περίοδο Ιαν-23 – Δεκ-23 (12Μ) από +3,0% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 29/3/2024)

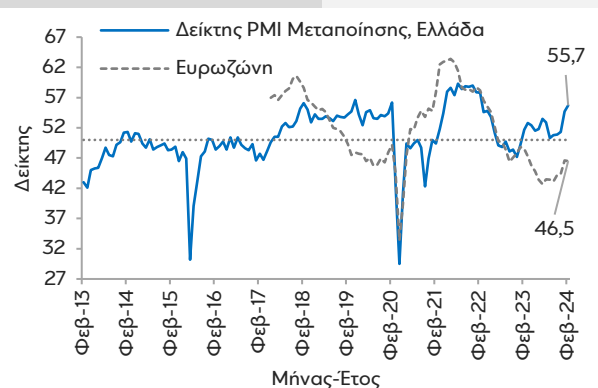
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -44,7 ΜΔ τον Μαρ-24, +2,5 ΜΔ MoM και -3,6 ΜΔ YoY τον Μαρ-24 από -0,9 ΜΔ MoM και +0,2 ΜΔ YoY τον Φεβ-24 (επόμενη δημοσίευση: 29/4/2024)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,9% MoM και +5,2% YoY τον Ιαν-24 από +2,4% MoM και +5,0% YoY τον Δεκ-23, +4,0% YoY την περίοδο Φεβ-23 – Ιαν-24 (12Μ) από +5,1% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 10/4/2024)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 55,7 ΜΔ τον Φεβ-24, +1,0 ΜΔ MoM και +4,0 ΜΔ YoY τον Φεβ-24 από +3,4 ΜΔ MoM και +5,5 ΜΔ YoY τον Ιαν-24 (επόμενη δημοσίευση: 1/4/2024)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως ΑΑ και ΔΑ τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενήμερωση: 28/3/2024	Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση		Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
							Προηγούμενης Περιόδου	Παρούσας Περιόδου	2020	2019	2018	2017	2016	2015			
Βασική Επισκόπηση																	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (7)	% YoY	-	2.0%	2023	5.6%	2022	8.4%	2021	-9.3%	2020	1.9%	2019	1.7%	2018	17.4%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	194.5		180.6		166.7		183.8		180.4		177.4		172.0
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	220.3		181.5		165.0		183.3		179.6		176.9		176.9
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	11.1%		12.4%		14.7%		16.3%		17.3%		19.3%		19.3%
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	4.2%		9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%		0.8%
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	4.5%		7.8%		1.5%		-0.8%		0.2%		-0.2%		-0.2%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	1.2%	2023 Q4	2.1%	2023 Q3	4.3%	2022 Q4	9.2%	2021 Q4	-7.6%	2020 Q4	1.3%	2019 Q4	17.4%
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	0.2%		-0.1%		1.1%		0.8%		3.4%		-0.1%		-0.1%
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	10.4%	Ιαν-24	10.4%	Δεκ-23	11.3%	Ιαν-23	13.6%	Ιαν-22	16.4%	Ιαν-21	16.7%	Ιαν-20	16.7%
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	3.1%	Φεβ-24	3.2%	Ιαν-24	6.5%	Φεβ-23	6.3%	Φεβ-22	-1.9%	Φεβ-21	0.4%	Φεβ-20	0.4%
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	4.0%	2023 Q4	4.4%	2023 Q3	5.5%	2022 Q4	5.6%	2021 Q4	-0.7%	2020 Q4	-0.6%	2019 Q4	17.4%
Σύνιστο Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																	
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	1.8%	2023 Q4	1.2%	2023 Q3	3.7%	2022 Q4	12.3%	2021 Q4	-10.1%	2020 Q4	3.5%	2019 Q4	17.4%
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση			% YoY	Ναι	2.7%		-0.4%		1.2%		1.4%		4.5%		3.0%		3.0%
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	-5.7%		4.8%		11.5%		27.6%		0.3%		2.5%		2.5%
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	2.1%		1.9%		-0.2%		29.4%		-12.7%		1.4%		1.4%
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	0.0%		2.9%		3.9%		30.2%		-8.3%		-0.6%		-0.6%
Αποτελεσματικότητα																	
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	0.3%	2023 Q4	1.1%	2023 Q3	4.0%	2022 Q4	4.5%	2021 Q4	-5.5%	2020 Q4	0.9%	2019 Q4	2.3%
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	-0.3%		1.1%		4.0%		-4.8%		5.1%		2.3%		2.3%
Αγορά Εργασίας																	
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ άτομα	Ναι	4266.1	Ιαν-24	4237.3	Δεκ-23	4150.6	Ιαν-23	4010.8	Ιαν-22	3728.8	Ιαν-21	3894.2	Ιαν-20	3894.2
Άνεργοι			χιλ άτομα	Ναι	495.1		493.4		529.4		631.9		729.3		783.1		783.1
Εργατικό Δυναμικό			χιλ άτομα	Ναι	4761.2		4730.7		4680.0		4642.7		4458.1		4677.3		4677.3
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ άτομα	Ναι	3028.6		3058.0		3132.3		3203.3		3418.6		3229.9		3229.9
Αγορά Ακινήτων																	
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	11.8%	2023 Q4	12.2%	2023 Q3	14.2%	2022 Q4	10.0%	2021 Q4	3.2%	2020 Q4	7.5%	2019 Q4	7.5%
Βιομηχανία και Εμπόριο																	
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	55.7	Φεβ-24	54.7	Ιαν-24	51.7	Φεβ-23	57.8	Φεβ-22	49.4	Φεβ-21	56.2	Φεβ-20	56.2
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	9.5%	Ιαν-24	4.1%	Δεκ-23	1.9%	Ιαν-23	-0.3%	Ιαν-22	3.2%	Ιαν-21	0.2%	Ιαν-20	0.2%
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	0.5%	Δεκ-23	-5.0%	Νοε-23	-1.5%	Δεκ-22	20.1%	Δεκ-21	-10.2%	Δεκ-20	-0.1%	Δεκ-19	-0.1%
Εξωτερικός Τομέας																	
Ισοζύγιο Τρεκουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-12.3	Ιαν-24	-14.1	Δεκ-23	-19.2	Ιαν-23	-13.9	Ιαν-22	-10.2	Ιαν-21	-2.8	Ιαν-20	-2.8
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-32.6		-32.4		-38.9		-28.2		-18.1		-22.6		-22.6
Α1. Καυσίμων			Σ12m € δις	Όχι	-6.8		-6.9		-12.9		-6.5		-3.1		-4.9		-4.9
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.1		-0.1		-0.3		0.0		-0.1		-0.3		-0.3
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-25.7		-25.4		-25.7		-21.7		-15.0		-17.4		-17.4
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	21.9		21.7		19.3		12.9		7.2		21.1		21.1
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	18.1		18.0		15.8		9.4		3.4		15.5		15.5
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.3		3.3		3.7		3.6		3.8		5.9		5.9
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.5		0.5		-0.2		-0.2		-0.1		-0.3		-0.3
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-4.9		-4.8		-0.7		0.1		0.0		-1.6		-1.6
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.1		-1.3		-1.1		-1.1		-1.2		-1.2
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-6.4		-6.5		-2.3		-1.5		-1.8		-2.9		-2.9
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	2.6		2.8		2.9		2.8		2.9		2.5		2.5
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	3.4		1.3		1.1		1.3		0.8		0.4		0.4
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.1		0.9		0.5		1.2		0.6		0.4		0.4
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	3.2		0.5		0.6		0.1		0.1		0.0		0.0
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																	
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (7)	%	-	-2.4%	2022	-7.0%	2021	-9.7%	2020	0.9%	2019	0.9%	2018	0.8%	2017	0.8%
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	0.1%		-4.5%		-6.7%		3.9%		4.3%		3.9%		3.9%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	172.6%		195.0%		207.0%		180.6%		186.4%		179.5%		179.5%
Επίτοκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																	
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	4.00%	20/9/23	3.75%	2/8/23	3.50%	21/6/23	3.25%	10/5/23	3.00%	22/3/23	2.50%	8/2/23	2.50%
Διευκολύνσεις Σταθερού Επιτοκίου			%	-	4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.50%		3.00%		3.00%
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	4.75%		4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.25%		3.25%
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επίτοκια																	
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	3.39%	Φεβ-24	3.24%	Ιαν-24	4.42%	Φεβ-23	2.54%	Φεβ-22	1.11%	Φεβ-21	1.36%	Φεβ-20	1.36%
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Τέλος Περιόδου			ΜΒ	-	98.3		107.8		179.0		237.8		137.0		196.7		196.7
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.53%	Ιαν-24	0.51%	Δεκ-23	0.12%	Ιαν-23	0.04%	Ιαν-22	0.08%	Ιαν-21	0.17%	Ιαν-20	0.17%
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκιο Δανείων (νέων)			%	-	6.15%		6.06%		5.36%		3.90%		3.88%		4.36%		4.36%
Χρηματοδότηση																	
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	147.6	Ιαν-24	152.3	Δεκ-23	145.4	Ιαν-23	138.7	Ιαν-22	169.4	Ιαν-21	172.8	Ιαν-20	172.8
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	32.4		34.3		32.4		30.8		28.7		19.8		19.8
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	73.9		76.4		70.2		63.5		72.7		73.8		73.8
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	36.8		37.0		38.1		39.6		60.2		69.0		69.0
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	4.5		4.6		4.7		4.8		7.8		10.2		10.2
Καταθέσεις και Ρέπος																	
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	225.1	Ιαν-24	228.6	Δεκ-23	222.3	Ιαν-23	215.8	Ιαν-22	213.6	Ιαν-21	201.5	Ιαν-20	201.5
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	198.0		201.6		192.3		186.2		171.8		157.1		157.1
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	8.4		6.8		8.1		8.4		9.7		16.0		16.0
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	45.0		48.2		44.3		43.1		35.1		25.4		25.4
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.8		0.8		1.1		1.8		1.5		1.3		1.3
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	3.5		3.3		2.8		3.3		3.1		2.3		2.3
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	40.7		44.0		40.3		38.0		30.5		21.8		21.8
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	144.7		146.6		139.8		134.7		127.0		115.8		115.8
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	4.8		4.8		4.5		3.8		2.5		2.0		2.0
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	11.0		10.9		11.1		9.4		6.2		6.1		6.1
Δ. Υποκρέδωςες Σκετζ. με Μεταβιβαζ. Περίουα. Στοιχεία			€ δις	Όχι	11.2		11.4		14.5		16.3		33.1		36.3		36.3
Δείκτες Εμπιστοσύνης																	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	108.4	Μαρ-24	104.9	Φεβ-24	106.5	Μαρ-23	111.1	Μαρ-22	98.0	Μαρ-21	107.0	Μαρ-20	107.0
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)																	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvassileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Δρ. Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpeppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Τράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
ttrapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

